

การจัดการความรู้ด้านการวิจัยและผลงานสร้างสรรค์

ชื่อผลงาน มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับการสร้างสรรค์ชุมชนและสังคม ภายใต้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR)

ชื่อส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

โดย พระมหาไกรสร โชติปัญโญ,ผศ.ดร.

แนวคิด

หากกล่าวถึงพันธกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ต้องเป็นการวิจัยที่สร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้จริง ซึ่งเริ่มต้นจากชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วม ทั้งในมิติของการร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันแสวงหาปัญหา และคิดค้นแนวทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาที่เป็นเรื่องอันเป็นฉันทามติของชุมชน รวมทั้งร่วมรับผลของการพัฒนา โดยมีนักวิจัยที่เข้าใจกระบวนการร่วมกับนักวิจัยชุมชนที่เป็นชาวบ้าน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) จึงนับเป็นงานวิจัยที่วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนพยายามสร้างกระบวนการทัศน์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินการวิจัยรูปแบบนี้จึงเป็นที่นิยมของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เพื่อการนำศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาสู่การดำเนินการวิจัยที่สามารถสร้างสรรค์ชุมชนและสังคมต่อไป

กระบวนการและกลไกการดำเนินการจัดการความรู้

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้มุ่งเน้นสร้างอัตลักษณ์ขององค์กรเพื่อเป็นองค์กรแห่งการสร้างสรรค์ชุมชนและสังคม ภายใต้วิสัยทัศน์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาระดับภูมิภาค โดยมีมุ่งหวังให้อาจารย์ บุคลากร บัณฑิต และนิสิต ได้นำศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาบูรณาการกับพันธกิจด้วยการวิจัย เพื่อเข้าไปแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนสังคมให้เข้มแข็ง

จากเป้าหมายการบ่งชี้องค์ความรู้ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย และการผลิตผลงานวิจัยที่สามารถแก้ไขและพัฒนาชุมชนได้ จึงนำไปสู่คัดเลือกองค์ความรู้ด้านการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) ของคณะพระมหาไกรสร โชติปัญโญ และมีความเชื่อมั่นว่า การดำเนินการวิจัยของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต สามารถดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนและผลงานขององค์กรให้มีคุณภาพ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. สร้างองค์ความรู้ การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้ดำเนินการโดย พระมหาไกรสร โชติปัญโญ พร้อมคณะ ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ท้องถิ่น(สกว.) ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการสุขภาวะเชิงพุทธ จากการดำเนินการวิจัยพบว่า ชุมชนมีการพัฒนาด้านสุขภาวะดีขึ้น มีเครือข่ายทำงานร่วมกับวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และมีคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้การวิจัย จึงนำไปสู่การคัดเลือกของบุคลากรวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ให้นำรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นต้นแบบสร้างองค์ความรู้ให้กับองค์กร และประกาศให้เป็นนโยบายของการดำเนินการวิจัยที่มุ่งเน้นการวิจัยที่แก้ปัญหาพัฒนาชุมชนและสังคม

๒. การประมวลองค์ความรู้ รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้จัดทำคู่มือการวิจัยของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และได้จัดทำบทความวิชาการที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ระดับชาติ เพื่อให้คณาจารย์ บุคลากร นิสิต และผู้สนใจ สามารถเรียนรู้ได้

๓. การเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้จัดทำคู่มือเป็น E – book และได้เผยแพร่บทความวิชาการ การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ออนไลน์ใน

เว็บไซต์ www.mculp.ac.th ทั้งนี้ได้จัดห้องเรียนรู้การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้ามาเรียนรู้ ภายในวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๔. การเรียนรู้ การจัดการองค์ความรู้ไปสู่การเรียนรู้ของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต ได้เกิดกระบวนการศึกษาเรียนรู้ถึงรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คณาจารย์ และบุคลากร ได้เสนอโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภายนอก และนิสิตได้บูรณาการกับรายวิชาการศึกษาศาสตร์ทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่เน้นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาชุมชนและสังคม

ผลลัพธ์การจัดการความรู้

เชิงปริมาณ

๑. มีการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของคณาจารย์ และบุคลากร จำนวน ๕ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๖๑ ของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภายนอก และมีนิสิตได้ดำเนินการวิจัย จำนวน ๘ โครงการวิจัย ในรายวิชาการศึกษาศาสตร์ทางรัฐประศาสนศาสตร์

๒. มีภาคีเครือข่าย องค์กร ชุมชน ในการดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน จำนวน ๑๒ เครือข่าย ได้แก่ สถาบันวิจัยหรือศูนย์ กลุ่มสมัชชาสุขภาพ ชมรมอาสาป็นสุข กลุ่มเกษตรเชิงพุทธ โรงเรียนมัธยมจังหวัดลำพูน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการมีส่วนร่วมดำเนินการด้านการวิจัย

๓. มีชุมชนต้นแบบของการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนเชิงพุทธ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ชุมชนตำบลอุโมงค์ และ ชุมชนตำบลตันธง

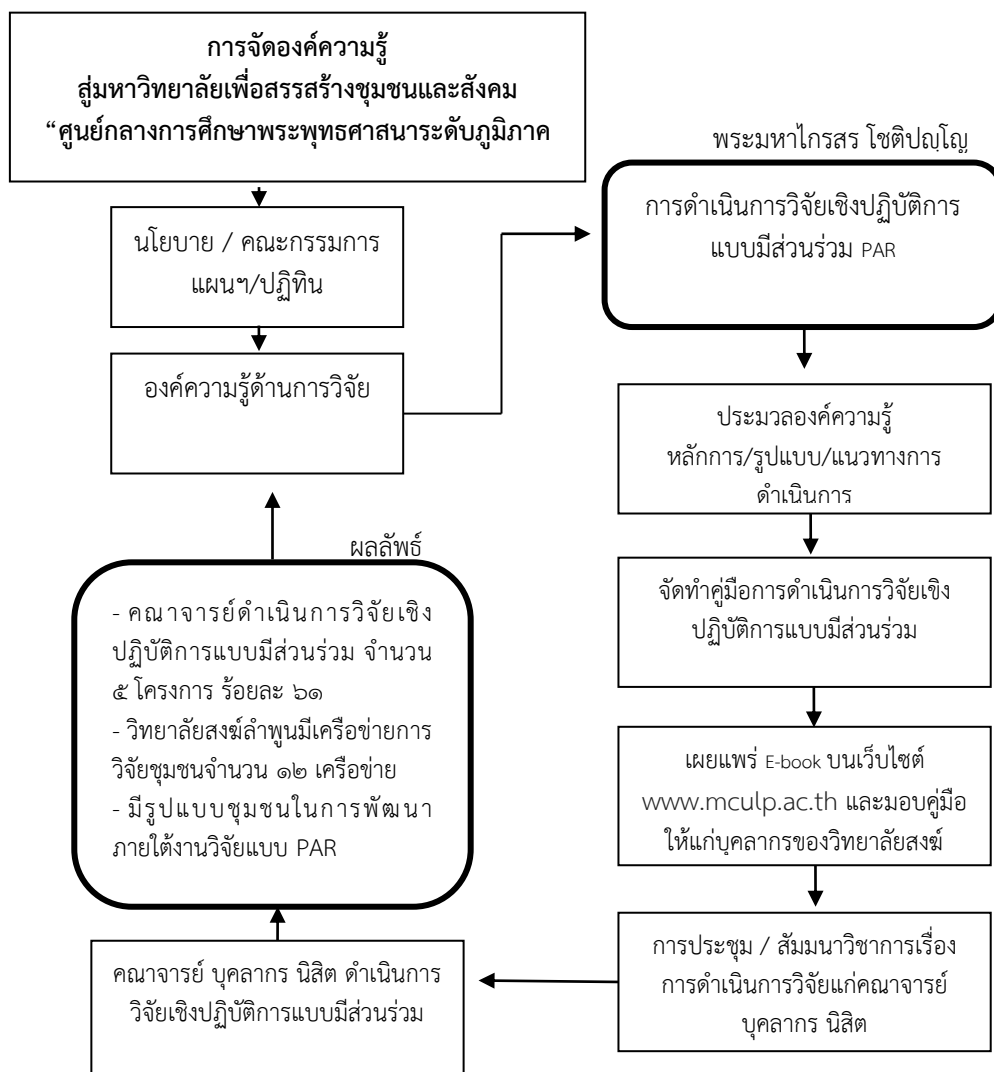
เชิงคุณภาพ

๑. ผลงานวิจัยของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต เป็นผลงานเชิงประจักษ์ ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงจากปัญหาสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง และผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับของชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน นำไปสู่การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการวิจัยสุขภาวะเชิงพุทธ จังหวัดลำพูน

๒. คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต มีทักษะในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และเป็นนักวิจัยที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ซึ่งยังเป็นการดำเนินการวิจัยที่นำองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาสู่การประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนและสังคม

๓. มีภาคีเครือข่าย องค์กร ชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามพันธกิจของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคมจังหวัดลำพูน และการพัฒนามหาวิทยาลัยสงฆ์ของคณาจารย์ให้ป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ระดับภูมิภาค

๔. การสร้างชุมชนต้นแบบของการพัฒนาท่ามกลางการดำเนินการวิจัยของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชนจังหวัดลำพูน และการให้ความสำคัญของชุมชนที่ยอมรับมหาวิทยาลัยสงฆ์ในการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนสังคมได้จริง

ประมวลรูปภาพ

